

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. június 23.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2022/0195(COD)

10607/22
ADD 2

ENV 656
CODEC 1007
IA 104
CLIMA 317

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2022. június 23.
Címzett:	az Európai Unió Tanácsának Főtitkársága
Biz. dok. sz.:	SWD(2022) 168 final
Tárgy:	BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA amely a következő dokumentumot kíséri Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a természet helyreállításáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a SWD(2022) 168 final számú dokumentumot.

Melléklet: SWD(2022) 168 final

Brüsszel, 2022.6.22.
SWD(2022) 168 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM
A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

[...]

amely a következő dokumentumot kíséri

Javaslat
Az Európai Parlament és a Tanács rendelete
a természet helyreállításáról

{COM(2022) 304 final} - {SEC(2022) 256 final} - {SWD(2022) 167 final}

Vezetői összefoglaló (legfeljebb 2 oldal)
A természet helyreállításáról szóló jogszabály hatásvizsgálata
A. A fellépés szükségessége
Mi a probléma lényege, és miért jelent problémát uniós szinten?
<p>Az általános probléma az, hogy a biológiai sokféleség csökkenése és az ökoszisztémák állapotának romlása riasztó ütemben folytatódik. Amint az az európai zöld megállapodásban is szerepel, ez az egyik legnagyobb fenyegetés, amellyel az EU-nak az elkövetkező évtizedekben szembe kell néznie, mivel társadalmunk és gazdaságunk nagymértékben függ az egészséges ökoszisztémák által nyújtott előnyöktől. Az Európában zajló geopolitikai fejlemények rávilágítottak egyrészt arra, hogy meg kell őrizni az élelmiszerrendszerek biztonságát és ellenálló képességét, másrészt hogy az éghajlatváltozás és a biológiai sokféleség csökkenése hosszú távon komoly fenyegetést jelent a mezőgazdasági termelékenységre nézve. A természet helyreállítása egyfajta biztosítási kötvénynek is tekinthető, amely számos uniós gazdasági ágazat hosszú távú fenntarthatóságát és rezilienciáját biztosítja. Az ökoszisztémák helyreállítása azonban az EU-ban azonban mindeddig korántsem volt elegendő a kihívások kezeléséhez, és az ökoszisztémák állapota továbbra is romlik. Bár vannak olyan konkrét szakpolitikák, amelyek hozzájárulnak az ökoszisztémák helyreállításához, számos hiányosság tapasztalható: a meglévő jogszabályokban – például az élőhelyvédelmi irányelvben – nincsenek konkrét célok, a jogszabályok nem fednek le átfogóan több ökoszisztémát (például az erdőket és az agrár-ökoszisztémákat), illetve a korábban meghatározott önkéntes célok nem hatékonyak. Az eddigi erőfeszítések összességében nem vezettek megfelelő helyreállításhoz a szükséges mértékben és szinten.</p>
Mit kellene elérni?
<p>A konkrét célkitűzés a leromlott ökoszisztémák (például a vizes élőhelyek, az erdők, a tengeri ökoszisztémák, az agrár-ökoszisztémák, a folyók és a tavak, valamint a hordalékos élőhelyek) helyreállítása Uniós-szerte, különös tekintettel azokra, amelyek a legnagyobb potenciállal rendelkeznek a szén-dioxid leválasztása és tárolása, valamint a természeti katasztrófák hatásainak megelőzése és csökkentése terén. Ez hozzá fog járulni annak biztosításához, hogy 2030-ra megkezdődjön az EU biológiai sokféleségének helyreállítása, illetve 2050-ig helyreállítási intézkedéseket vezessenek be minden helyreállításra szoruló uniós ökoszisztéma vonatkozásában. A célkitűzés eléréséért uniós és tagállami szinten kell felelősséget vállalni. Működési célkitűzések: a) jogilag kötelező erejű célok meghatározása az ökoszisztémák helyreállítása és jó állapotban tartása érdekében, kiegészítve a meglévő jogi eszközöket; valamint b) hatékony végrehajtási keret létrehozása, amelyben a tagállamok nemzeti helyreállítási terveket dolgoznak ki a célok elérésének módjáról, felvázolva az állapotértékeléseket, a helyreállítási tervezést, a jelentéstételt és a finanszírozást. A Bizottság felül fogja vizsgálni a terveket, és rendszeres időközönként értékelné a fogja az elért eredményeket.</p>
Milyen többletértéket képvisel az uniós szintű fellépés (szubszidiaritás)?
<p>Az ökoszisztémák állapotromlásának határokon átnyúló jellege miatt uniós szintű hozzáadott érték jön létre. A meglévő uniós jogszabályokra építve összehangolt és koherens fellépésre van szükség a jelentős mértékű helyreállításhoz, valamint ahhoz, hogy az EU kellő hitelességgel tölthessen be globális vezető szerepet.</p>
B. Megoldások
Milyen alternatívák kínálóznak a célok elérésére? Van-e előnyben részesített alternatíva? Amennyiben nincs, miért nincs?
<p>1. alternatíva: az alapforgatókönyv a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia és a vonatkozó uniós és nemzeti szakpolitikák végrehajtását feltételezi, jogilag kötelező erejű helyreállítási célok bevezetése nélkül. 2. alternatíva: átfogó, jogilag kötelező erejű cél az ökoszisztémák 2050-ig történő helyreállítására az EU-ban. 3. alternatíva: az ökoszisztémák széles körének (például vizes élőhelyek, erdők, tengeri ökoszisztémák, agrár-ökoszisztémák, folyók és tavak, valamint hordalékos élőhelyek) 2030-ig, 2040-ig és 2050-ig történő helyreállítására irányuló, jogilag kötelező erejű ökoszisztéma-specifikus célok és kötelezettségek. A későbbi szakaszokban uniós</p>

<p>szintű módszertan alapján további célok vezethetők be azokra az ökoszisztémákra vonatkozóan, amelyek tekintetében még nem áll rendelkezésre elegendő információ. 4. alternatíva: a 2. és 3. alternatíva hibridje: átfogó célkitűzés az általános eredmények ösztönzésére, amelyet jogilag kötelező erejű, ökoszisztéma-specifikus célok támogatnak. Ez az előnyben részesített alternatíva.</p>
<p>Mi az egyes érdekelt felek álláspontja? Ki melyik alternatívát támogatja?</p>
<p>Az érdekelt felek támogatják azt a nézetet, hogy sokkal többet kell tenni a helyreállítás terén, illetve jogi szempontból. Ezt több, az átfogó céllal és az ökoszisztéma-specifikus célokkal kapcsolatos vélemény is támogatja. Egyes érdekelt felek, köztük a természeti erőforrásokkal/élőhelyekkel napi szinten foglalkozók (különösen az erdészek és egyes földhasználók) megkérdőjelezik a további jogszabályok hozzáadott értékét.</p>
<p>C. Az előnyben részesített alternatíva hatásai</p>
<p>Melyek az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor a főbb alternatívák) előnyei?</p>
<p>Az előnyben részesített 4. alternatíva számos előnnyel jár. Először is, EU-szerte jelentős javulást fog eredményezni a biológiai sokféleség állapotában és az ökoszisztémák egészségi állapotában. A szakaszos megközelítés gyors pozitív eredményeket hoz, és a széles körű lefedettség hosszú távon is biztosított. Az ökoszisztémák egészségének javulása jelentősen növelni fogja az ökoszisztémák azon képességét is, hogy számos előnyt biztosítsanak, például az éghajlatváltozás mérséklését, a katasztrófák hatásainak megelőzését és csökkentését, a jobb vízminőséget, a tisztább levegőt, az egészségesebb talajokat és az általános jóllétet. Az értékelés azt mutatja, hogy az előnyök messze meghaladják a költségeket. Az uniós tőzeglápok, mocsarak, erdők, fenyérek és cserjék, gyepterületek, folyók, tavak és hordalékos élőhelyek, valamint a part menti vizes élőhelyek széles körének helyreállításából származó előnyök nagyságrendileg 1 860 milliárd EUR-ra becsülhetők (és a becslések szerint 154 milliárd EUR költséggel járnak). Más jellegű, például a tengeri és a városi ökoszisztémák, továbbá a beporzó rovarok populációinak helyreállítása is jelentős előnyökkel jár.</p>
<p>Milyen költségekkel jár az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor milyen költségekkel járnak a főbb alternatívák)?</p>
<p>A fő költségek az ökoszisztémák helyreállításából és fenntartásából fognak származni. Bizonyos költségek felmerülhetnek az elmaradt jövedelem miatt, például a mezőgazdasági termelők, az erdőtulajdonosok vagy a halászok esetében, miközben áttérnek a fenntarthatóbb gyakorlatokra; ezeket a költségeket részben vagy egészben uniós és egyéb forrásokból lehetne fedezni. Az előnyben részesített alternatíva igazgatási költségekkel is jár a közös nyomonkövetési rendszerek kialakítása, a nemzeti helyreállítási tervek kidolgozása és végrehajtása, valamint az előrehaladás ellenőrzése érdekében. Tagállami és uniós szinten is felmerülnének költségek.</p>
<p>Milyen hatást gyakorol a fellépés a kkv-kra és a versenyképességre?</p>
<p>Az előnyben részesített alternatíva különösen hosszú távon pozitív hatást gyakorol majd az egészséges ökoszisztémáktól közvetlenül függő vállalkozásokra (kevesebb árvíz és aszály, jobb vízminőség és -mennyiség, a helyreállítási tevékenységekben részt vevő kkv-k), valamint az idegenforgalmi üzletágra. Bizonyos költségek várhatók a mezőgazdasági termelők, az erdészek és a halászok esetében a földterületek kezelésének megváltoztatásával, a halászat intenzitásának csökkentésével vagy az új gyakorlatokhoz való igazodással kapcsolatban.</p>
<p>Jelentős lesz-e a tagállamok költségvetésére és közigazgatására gyakorolt hatás?</p>
<p>Költségek merülnek fel az aktív helyreállítási erőfeszítések, a földvásárlás, a földtulajdonosoknak, a földhasználóknak vagy a halászoknak a többletköltségeikért és az elmaradt bevételért nyújtott kompenzáció, valamint a nemzeti helyreállítási tervek kidolgozása és végrehajtása során felmerülő tagállami adminisztratív költségek tekintetében. A többéves pénzügyi keret biológiai sokféleségre 2026-ra előirányzott 10 %-ának jelentős része felhasználható a tagállamok támogatására.</p>
<p>Lesznek-e egyéb jelentős hatások?</p>

Az EU jó példával járja elől a biológiai sokféleségről szóló nemzetközi tárgyalásokon, például a Biológiai Sokféleség Egyezmény tekintetében. Az egyszerűsítés előnyei a közös nyomonkövetési módszerek kidolgozásából és az adatok más uniós ökoszisztéma-megfigyelési kontextusokban történő esetleges további felhasználásából fognak származni. A természet helyreállításáról szóló jogszabály kulcsfontosságú hozzájárulást is jelent majd az európai zöld megállapodás megvalósításához, ideértve a klímarendelet célkitűzéseit, a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat-politikai célkitűzéseket és az uniós alkalmazkodási stratégiát.

Arányosság?

A helyreállítás átfogó célját szolgáló jogszabály, amelyhez számos, az ökoszisztémák széles körére kiterjedő konkrét célkitűzés társul, arányos az elérendő célkitűzések nagyságrendjével és mértékével.

D. További lépések

Mikor kerül sor a szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára?

A becslések szerint a jogi aktus 2023-ban lép hatályba, és 2035-ig kerül sor a felülvizsgálatára. A módosítások további célokat is tartalmazhatnak, amennyiben elegendő adat és ismeret áll rendelkezésre. A tagállamok által rendszeresen rendelkezésre bocsátott adatok és információk alapján a Bizottság értékeli a célkitűzések elérése felé tett előrehaladást.